

Zaaknummer: 2026-097080

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op . De vragen zijn afkomstig van SLIM en gaan over Afhandeling SPUK-gelden toeslagenschandaal - rechtsbescherming onder druk en ondoorzichtelijke besluitvorming.

Vragen

1. Kan het College precies uiteenzetten hoe SPUK-gelden worden ingezet en welke beleids- en beoordelingskaders daarbij worden gehanteerd?

Antwoorden

De SPUK-middelen worden door de gemeente Leeuwarden ingezet voor de uitvoering van de brede ondersteuning aan gedupeerde ouders, ex-partners en kinderen van erkend gedupeerden, zoals vastgelegd in de Wet hersteloperatie toeslagen. Het beleidsmatige en juridische kader wordt gevormd door:

- de Wet hersteloperatie toeslagen;
- [Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Leeuwarden](#).

Doel van de ondersteuning is:

- het ondersteunen bij het maken van een nieuwe start;
- het bijdragen aan herstel van vertrouwen in de overheid.

De ondersteuning richt zich op maximaal vijf leefgebieden en de daarbij horende doelstellingen:

- a. financiën: in staat zijn om een financieel gezonde huishouding te voeren;
- b. gezin: samenleven en opgroeien in een veilige omgeving waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen;
- c. werk: minimaal de beschikking hebben over een startkwalificatie of duurzaam kunnen participeren in het arbeidsproces;
- d. wonen: een veilige en betaalbare plek om te wonen;
- e. zorg: welzijn vanuit lichamelijke en geestelijke gezondheid.

De voorzieningen die nodig zijn om de doelstellingen te bereiken kunnen materieel of immaterieel van aard zijn.

Er wordt samen met de inwoner een Plan van aanpak opgesteld. Hierin wordt vastgelegd hoe we naar de doelstellingen voor het maken van een nieuwe start toewerken. Het plan van aanpak kan tot twee jaar na het eerste gesprek worden aangevuld.

2. Volgens een bericht van BNNVARA wordt er “beschikkingsvrij” gehandeld in individuele gevallen, klopt dit, waarom is hiervoor gekozen en is dit al dan niet een bewuste strategie om formele bezwaar- en beroepsmogelijkheden te omzeilen?

Het bericht van BNNVARA is onjuist. Een aanvrager van brede ondersteuning krijgt een besluit met verlening van toegang tot brede ondersteuning met een plan van aanpak, óf een besluit met een weigering tot toegang van brede ondersteuning.

Het bericht is gebaseerd op een artikel op NU.nl: <https://www.nu.nl/economie/6390198/toeslagenl-achtoffer-bas-30-zit-overspannen-thuis-na-hulp-van-gemeente.html>. In dit nieuwsbericht wordt gerefereerd aan een mail (van de klachtenfunctionaris) waarin staat dat de inwoner geen bezwaar kan indienen omdat de inwoner geen beschikkingsbesluit heeft ontvangen. Het verzoek om brede ondersteuning bevond zich op dat moment nog in de onderzoeksfase. Er was nog geen plan van aanpak opgesteld en/of besluit genomen. Dat was de reden dat er op dat moment nog geen bezwaar ingediend kon worden. De inwoner heeft in deze casus alsnog bezwaar ingediend nadat hij het besluit met het plan van aanpak heeft ontvangen. Dit bezwaar is deels gegrond verklaard.
3. Hoe vaak zijn bezwaarschriften in dit kader niet-ontvankelijk verklaard? Graag cijfers over 2023, 2024 en 2025, inclusief motivering per categorie.

Sinds september 2020 ondersteunen gemeenten (door de toeslagenaffaire) gedupeerde ouders via brede ondersteuning. In Leeuwarden zijn er tot nu toe ongeveer 650 contacten geweest met - mogelijk- gedupeerde ouders, kinderen en ex-partners over brede ondersteuning. Op dit moment ontvangen nog ongeveer 200 ouders ondersteuning van de gemeente Leeuwarden. Er zijn tot nu toe drie klachten ingediend over de brede ondersteuning en er is eenmaal een bezwaar ingediend. Er zijn geen bezwaren niet-ontvankelijk verklaard.
4. Is het College het met SLIM eens dat het hanteren van constructies waarbij inwoners feitelijk geen toegang hebben tot bezwaar en beroep, indruist tegen de beginselen van behoorlijk bestuur? Zo nee, hoe rechtvaardigt u dit?

Het College onderschrijft het belang van toegankelijke rechtsbescherming. Inwoners ontvangen daarom een besluit met toegang of weigering tot brede ondersteuning en kunnen hier bezwaar tegen indienen.
5. Welke juridische toets heeft plaatsgevonden op deze werkwijze en kan dit met de raad worden gedeeld?

De werkwijze is conform de Algemene Wet Bestuursrecht en vastgelegd in de Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Leeuwarden 2026.
6. Hoe verhoudt deze aanpak zich tot de expliciete landelijke oproep om gedupeerden ruimhartig en mensgericht te ondersteunen? Is het

We proberen in Leeuwarden zoveel mogelijk ruimhartig en mensgericht te ondersteunen, binnen de daarvoor gestelde kaders. De aanpak in Leeuwarden is dan ook in overeenstemming met de

College van mening dat de werkwijze in de gemeente Leeuwarden hieraan voldoet?

landelijke oproep.

7. Herkent het College zich in het beeld dat inwoners opnieuw vastlopen in een systeem dat hen niet beschermt maar buitensluit?

Wij herkennen ons hier niet in. Zie verder ook de vraag en het antwoord hierboven.

8. Welke concrete stappen gaat het College zetten om per direct te garanderen dat gedupeerden wél toegang hebben tot volledige rechtsbescherming?

Inwoners die een beroep doen op brede ondersteuning hebben toegang tot volledige rechtsbescherming. Hiervoor zijn geen aanvullende acties nodig.

9. Is het College bereid deze werkwijze te herzien en - indien nodig - alsnog formele beschikkingen af te geven zodat bezwaar en beroep mogelijk wordt? Zo nee, waarom niet?

Er wordt altijd een beschikking gegeven waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

10. Deelt het College de opvatting van SLIM dat deze werkwijze het vertrouwen in de overheid verder schaadt in plaats van herstelt?

Zoals hierboven ook aangegeven wordt er niet beschikkingsvrij gehandeld. We willen het vertrouwen in de overheid niet (verder) schaden. We proberen dit juist te herstellen door transparant te werken, het plan van aanpak op te stellen in overleg met de inwoner en beschikkingen te sturen.

Leeuwarden, 2 juni 2026,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.